

บ้านสวนจันทน์

บ้านสวนจันทน์ในปัจจุบัน ไม่มีร่องรอยความเป็นสวนไว้อีกเลย
(มิถุนายน ๒๕๕๑)

๑. ลักษณะทางกายภาพ

บ้านสวนจันทน์เป็นหมู่บ้านที่ ๕ ของตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองไปทางทิศเหนือประมาณ ๑๑ กิโลเมตร ประกอบด้วยกลุ่มบ้าน ๔ กลุ่ม คือ บ้านสวนจันทน์ บ้านชะเคียน บ้านในลุ่ม และบ้านหนองตาลอม

ทิศตะวันออก	ติดกับบ้านป่อโพธิ์
	ตำบลปากพูน
ทิศตะวันตก	ติดกับบ้านห้วยน้ำเย็น
	ตำบลนาทราย

๑.๒ ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของบ้านสวนจันทน์มีลักษณะแตกต่างกันเป็นสองส่วน ส่วนที่เป็นที่ตั้งบ้านเรือนหรือชุมชนมีลักษณะเป็นสันทราย ซึ่งทอดยาวมาจากอำเภอท่าศาลาและอำเภอเมือง ต่อไปยังอำเภอเฉลิมพระเกียรติและเชียรใหญ่ สันทรายนี้เกิดจากการทับถมของตะกอนทรายที่ถูกคลื่นซัดมาจากทะเล และจากตะกอนดินของภูเขาที่ถูกน้ำพัดมาจากทิศตะวันตกของตัวเมือง ทับถมกันเป็นเวลาหลายศตวรรษ ส่วน

๑.๑ ขนาดและอาณาเขต

บ้านสวนจันทน์มีพื้นที่ประมาณ ๓,๐๕๐ ไร่ มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับเขตสุขาภิบาล
	ตำบลปากพูน
ทิศใต้	ติดกับสวนราชฤดี
	ตำบลท่าวัง

พื้นที่ราบลุ่มทางตะวันออกของหมู่บ้าน เกิดจากการ
แห้งของน้ำทะเล จึงกลายเป็นที่ราบลาดเอียงลง
ต่ำจนคร

ลักษณะดินในบริเวณสันทราย ส่วนใหญ่เป็น
ดินทรายปนดินร่วน ลึกราว ๑.๐๐-๑.๕๐ เมตร ถัดจาก
นั้นจึงเป็นดินเหนียวปนทราย ส่วนในบริเวณที่ลุ่มถัด
จากสันทราย มีลักษณะเป็นดินเหนียว การระบายน้ำ
ไม่ดีจึงเหมาะแก่การทำนา

ไม่มีลำนํ้าธรรมชาติในหมู่บ้าน อย่างไรก็ตาม พื้นที่
ส่วนใหญ่ของหมู่บ้านเป็นที่ลุ่ม จึงมีน้ำเพียงพอแก่การ
ทำนาในแต่ละปี

๒. ลักษณะทางสังคม

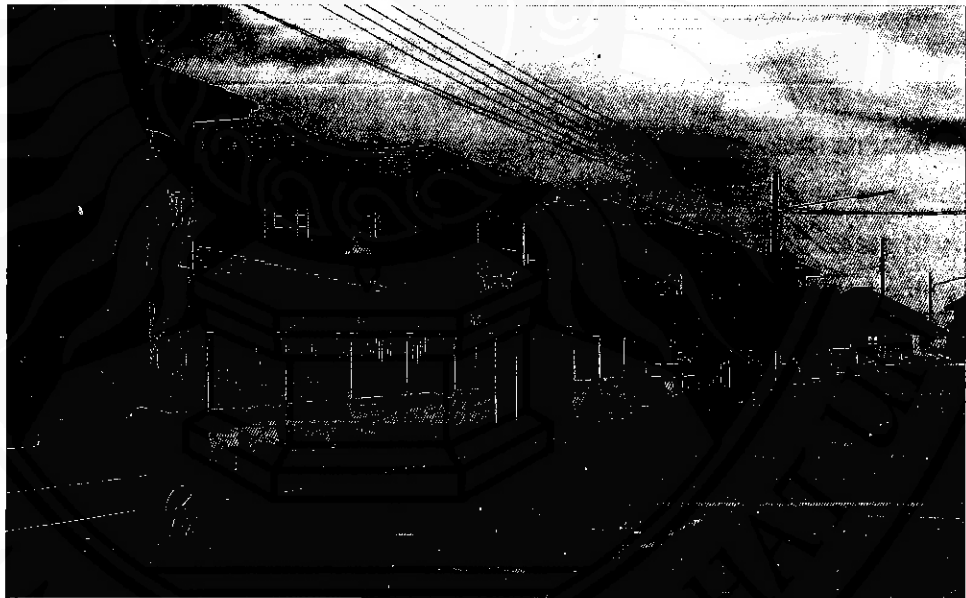
ประชากรในบ้านสวนจันทร์มี ๖๒๑ ครัวเรือน
(มีจำนวน ๒,๕๒๑ คน) ตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณถนน
ราชดำเนิน ค่ายวชิราวุธ อันเป็นสันทรายที่ตั้งตัวเมือง
ในจำนวนนี้ร้อยละ ๗๐ นับถือศาสนาอิสลาม ส่วน
ที่เหลืออีกร้อยละ ๓๐ นับถือศาสนาพุทธ ประชากร
เข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้มาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า
๘๐ ปี

อย่างไรก็ดี มีแนวโน้มว่าประชากรในหมู่บ้านนี้
จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคตอันใกล้ เพราะมีการก่อสร้าง
บ้านจัดสรรจำนวนหลายหมู่บ้านขึ้นในพื้นที่บ้าน
สวนจันทร์ เช่น บ้านสยามนครธานี บ้านทิพย์มณฑา
บ้านมณฑาการ์เด้น บ้านมณฑาแลนด์แอนด์เฮาส์
บ้านสวนพิมพ์พรและบ้านแคนะชุมชน นครฯ ๒ เป็นต้น

ในหมู่บ้านไม่มีวัด แต่มีมัสยิดสองแห่งคือ มัสยิด
นุรุลอิติยะฮ์ (มัสยิดสวนจันทร์) และมัสยิดบ้าน
ชะเอียน ส่วนวัดร้างมีอยู่วัดหนึ่งคือ วัดในลุ่ม (ตั้งอยู่ใน
ค่ายวชิราวุธ)

สถานศึกษาระดับประถมศึกษามีอยู่โรงเรียนหนึ่งคือ
โรงเรียนบ้านชะเอียน (แต่เดิมชื่อโรงเรียนบ้านเอียน)
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เนื้อที่
ประมาณ ๖ ไร่ ตั้งอยู่ในบริเวณค่ายวชิราวุธ (กองทัพ
ภาคที่ ๔)

ส่วนบริการทางด้านสาธารณสุขแก่ประชาชน
เนื่องจากไม่มีสถานอนามัยในหมู่บ้าน ดังนั้นชาวบ้านจึง
นิยมไปใช้บริการจากโรงพยาบาลค่ายวชิราวุธ (กองทัพ
ภาคที่ ๔) และคลินิกเอกชนในตลาดสุขาภิบาลท่าแพ
หรือในตัวเมืองนครศรีธรรมราช

จากพื้นที่อันกว้างสุดลูกหูลูกตาในอดีต
ปัจจุบัน ได้กลายมาเป็นหมู่บ้านจัดสรรหลายหมู่บ้าน

๓. ลักษณะทางเศรษฐกิจ

อาชีพหลักของชาวสวนจันทน์คือ งานรับจ้าง เช่น รับจ้างก่อสร้างในเขตเมือง รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมขนาดย่อม และงานบริการอื่นในเขตเทศบาล เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีอาชีพค้าขายของเบ็ดเตล็ดในหมู่บ้าน และรับราชการ

ในอนาคตหากบ้านจัดสรรรุ่นใหม่ (ที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างใน พ.ศ.๒๕๔๐-๒๕๔๑) แล้วเสร็จ กลุ่มผู้เช่าอยู่อาศัยในหมู่บ้านเหล่านี้จะมีลักษณะเป็นชนชั้นกลาง โครงสร้างอาชีพของประชากรก็จะเปลี่ยนแปลงไปเพราะชนชั้นกลางส่วนใหญ่จะเป็นนักธุรกิจ ข้าราชการ หรือผู้มีรายได้ประจำ

๔. ลักษณะทางคมนาคม

เส้นทางคมนาคมสายหลักที่ใช้เดินทางเข้าออกหมู่บ้านคือ ถนนราชดำเนิน ซึ่งเป็นถนนหลักในเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ถนนสายนี้เริ่มต้นจากสี่แยกหัวถนน ศาลามีชัย ผ่านชุมชนต่างๆ ในเขตเทศบาลเป็นระยะทางกว่า ๑๐ กิโลเมตร และผ่านหมู่บ้านสวนจันทน์ ก่อนจะไปสิ้นสุดที่บ้านท่าแพ เขตสุขาภิบาลท่าแพ ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๕. ประวัติชื่อหมู่บ้าน

ชื่อ 'บ้านสวนจันทน์' ได้มาจากชื่อต้นจันทน์ อันเป็นไม้เครื่องเทศชนิดหนึ่ง มีการปลูกไว้เป็นสวนในบริเวณด้านตะวันตกของหมู่บ้าน (ปัจจุบันอยู่ในเขตค่ายวชิราวุธ)

นายหมาด รับไทร์* เล่าว่าบริเวณด้านตะวันตกของหมู่บ้านสวนจันทน์เป็นสันทรายเช่นเดียวกับเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช เมื่อครั้งแผ่นดินพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงมีพระราชประสงค์จะให้มีหน่วยทหารขึ้นในพื้นที่ภาคใต้ แต่เพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการตั้งกองกำลังทหารบริเวณชายแดน จึงทรงตั้งชื่อ

หน่วยทหารที่จัดตั้งนี้ว่า "ทหารรักษาวัง" เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๕๙ และใช้พื้นที่บริเวณบ้านสวนจันทน์เป็นที่ตั้งกองบัญชาการ และทรงขนานนามบริเวณนั้นว่า "สวนรื่นฤดี" อันเป็นที่มาของค่ายวชิราวุธ กองทัพภาคที่ ๔ ในปัจจุบัน

พื้นที่บริเวณบ้านสวนจันทน์อันเป็นที่ตั้งครั้งแรกของทหารรักษาวังสมัยนั้น ยังเต็มไปด้วยต้นจันทน์ มีผู้คนมาตั้งบ้านเรือนอยู่บ้างแล้ว แต่มีจำนวนไม่กี่ครัวเรือน แทบทุกครัวต่างใช้ประโยชน์จากต้นจันทน์ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการทำยาแผนโบราณ การทำขนม และการนำไปจำหน่าย

ต้นจันทน์เหล่านี้ชาวบ้านนิยมเรียกว่า 'ลูกจันทน์' บ้าง 'จันทน์เทศ' บ้าง เป็นต้นไม้พุ่มขนาดกลางคงจะเป็นพันธุ์ไม้ที่มีผู้นำเข้ามาปลูกมากกว่าจะขึ้นเองในแถบนี้ รกที่หุ้มเมล็ดมีกลิ่นหอมฉุนเรียกว่า 'ดอกจันทน์' ส่วนเมล็ดมีกลิ่นหอมฉุนเช่นกัน เรียกว่า 'ลูกจันทน์' นำไปใช้เป็นเครื่องเทศในการปรุงยาแผนโบราณและเครื่องแกงบางชนิดได้

ครอบครัวดั้งเดิมในบ้านสวนจันทน์ได้ขยายตัวขึ้นในเวลาต่อมา จนทำให้ชุมชนนี้มีสภาพเป็นหมู่บ้านและเติบโตเคียงคู่มาพร้อมๆ กับครอบครัวทหารในค่ายวชิราวุธ จนกลายเป็นหมู่บ้านใหญ่

เมื่อทางราชการจัดแบ่งเขตปกครองพื้นที่ตำบลปากพูน จึงได้นำเอาชื่อ 'สวนจันทน์' มาเป็นชื่อหมู่บ้าน และใช้สืบมาตราบปัจจุบัน

*สัมภาษณ์นายหมาด รับไทร์ อายุ ๗๘ ปี ณ บ้านเลขที่ ๓๕๕ หมู่ที่ ๖ (บ้านปากพะยิง) ตำบลปากพูน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๐

ค้ายวปิววุด อันเป็นที่ตั้งกองบัญชาการกองทัพนาคที่ ๔
ตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านสวนจันทร์ (หมู่ที่ ๕ ตำบลปากพูน)

